

Výsledek prohloubení synodálního procesu na úrovni místní církve

diecéze ostravsko-opavská, koordinátor: Jan Czudek,

Metoda: proces probíhal většinou mailovou komunikací, kdy diecézní koordinátor zadal místním koordinátorům tyto konkrétní otázky:

- I. JAK (A JESTLI) SYNODA VE FARNOSTECH ZMĚNILA NÁŠ ZPŮSOB MYŠLENÍ, KOMUNIKACE, VZTAHY? (mluvíme více spolu, jsme otevřenější, dokážeme spolupracovat)
II. PROJEVILO SE TO V KONKRÉTNÍCH OBLASTECH? (činnost ekonomické a pastorační rady, větší zaangażovanost lidí ve farnosti, vědomí odpovědnosti za farnost, způsob předávání víry, hlásání navenek apod.)
III. CO NÁS BĚHEM SYNODÁLNÍHO PROCESU OBOHATILO? (za co jsme vděční) a CO SE NAOPAK NEPOVEDLO?

Tyto otázky sloužily tomu, abychom mohli odpovědět na zadání celosvětové synody:

*JAK můžeme být **misijní** synodální církví? JAK můžeme zúročit diferencovanou misijní **spoluzodpovědnost** všech členů Božího lidu? Jaké vztahy, **struktury, procesy rozlišování** a rozhodovací procesy v souvislosti s posláním církve umožňují tuto spoluzodpovědnost celého Božího lidu rozpoznávat, utvářet a podporovat? Jaké služby a participativní orgány lze obnovit nebo vytvořit, aby tuto spoluzodpovědnost lépe vyjadřovaly? Na tyto otázky se budeme snažit odpovědět v heslech na základě odpovědí koordinátorů.*

MISIE.

Fráze, která se v hodnocení dosavadního synodálního procesu často opakuje: *Žijeme v bublině a žijeme sami pro sebe.* Důležité pojmenování faktu, které se zároveň pojí s otázkou: *Neuzavřeli jsme se před okolním světem a jinak věřícími (nebo nevěřícími) natolik, že nám to vlastně takto vyhovuje?* A konečně: *Jak to udělat, abychom byli misijní?* Z návrhů a konkrétních zkušeností zazněly například:

- Lepší prezentace farnosti (nástěnky, web, facebook)
- Lepší přijetí a zapojení ostatních do bohoslužebného společenství – s tím spojená také srozumitelnost našich bohoslužeb a setkání
- Větší otevřenost – na akce nezvu jenom „svoje“, ale jsme otevřenější
- Využití k misijní činnosti každoroční a opakující se akce: Pout', Noc kostelů, Otevřené chrámy, Mikuláš, Dětský den, Dožínky
- Spolupráce s obcí – čím se můžeme navzájem obohatit a spolupracovat
- Ekumenismus – v některých farnostech se poprvé uskutečnila ekumenická bohoslužba, jinde proběhlo vzájemné obohacení při biblické hodině

SPOLUZODPOVĚDNOST.

Výsledkem synodálního procesu bylo uvědomění si vlastní spoluzodpovědnosti a přechodu od pasivního až konzumního pojetí farnosti k tomu, čím mohu přispět místnímu společenství. Někde panuje zklamání z toho, že *je nás málo a aktivní jsou jenom jedni a ti samí a nedaří se zapojit ostatní, kteří jenom přijdou a zase odejdou.*

Většina koordinátorů jsou lidé aktivně zapojení do farnosti (zjištěno při předchozím dotazníku na koordinátory) a to různorodým způsobem – účastí v pastorační nebo ekonomické radě, vyučují náboženství, kostelník, varhaník, člen společenství apod. Na jedné straně je

povzbuzující vidět, že všichni koordinátoři jsou někde „zařazeni“, na druhé straně je to zase potvrzení toho, že pár jedinců dělá většinu práce. Někde je problémem fakt, že nejsou ochotní lidé, jinde je to strnulost ve smyslu, že „*on to vždycky dělal a jenom on to může dělat*“, ještě jinde je to tím, že se bojíme oslovit ostatní a bojíme se jim svěřit třeba malý díl zodpovědnosti. Také zaznívá z některých oblastí bezradnost: *My vlastně nevíme, co bychom měli dělat kromě bohoslužeb...* Někde zazněly ojedinělé hlasy ve smyslu: *Nedostává se nám podpory z diecéze, chybí nám koncepce shora...*

STRUKTURA

Jednou z otázek po smyslu a výsledcích synodálního procesu byla: *Projeví se synodální proces v konkrétních oblastech nebo zůstane pouze u teoretizování?* Jako příklad vlivu na konkrétní oblasti pak byly jmenovány poradní orgány farnosti (pastorační a ekonomická rada), které by „začlenily“ výsledky celého procesu do praxe a každodenního života farnosti.

Někde se nezměnilo vůbec nic, tzn. poradní orgány nebyly ani předtím ani potom nebo byly formálně předtím a formálně zůstanou i potom.

Někde nově vznikly jeden nebo druhý poradní orgán, někde oba. Zároveň ve farnostech, kde jsou oba poradní orgány, uvažují o tom, jak mají být vzájemně propojeny (nebo nikoliv).

Jinde se poradní orgány změnilý v tom smyslu, že z formálních struktur se staly orgány funkční, které převzaly zodpovědnost a iniciativu.

PROCESY ROZLIŠOVÁNÍ

V procesu rozlišování je na prvním místě zmíněno NASLOUCHÁNÍ jako pozitivní zkušenost procesu. Dále zazněla vděčnost za konkrétní návod, jakým způsobem má probíhat setkání synodní skupinky (disciplína: *naučili jsme se mluvit k tématu, každý měl stejný časový prostor, bylo tam ticho a také modlitba*, nebyla to jenom „diskuze“). Díky této zkušenosti víme, jak máme dále mezi sebou komunikovat, která témata dál prohlubovat.

Práce ve skupinkách nás přivedla k tomu, že *to chce čas a neustálou práci na sobě a uvnitř našeho společenství*. Jinými slovy – k tomu, abychom byli misijní církví, musíme být nejdříve v pořádku sami mezi sebou.

Několikrát zaznělo téma rodiny – rodina jako základ farnosti; farnost, která žije a funguje jako rodina, církev jako rodina. Kromě rodiny jsou také důležité vztahy – od těch nejdůležitějších – osobního vztahu k Bohu po vztahy mezi sebou navzájem.

ZÁVĚR

Celkově zpětná vazba vyznívá pozitivně. Je z ní vidět vděčnost zúčastněných za to, co mohli prožít v synodním procesu, radost z toho, co nás to naučilo. Někde tato zkušenost přivedla k nespokojenosti se sebou samými a tím i k nějaké aktivitě, někde to vyvolalo hlubší změny, které se dotkly struktury a fungování farnosti. Jinde také zaznívá zklamání z toho, že: *... jsme si to představovali jinak.. nevíme, k čemu to vlastně bylo ... a co se s tím bude dělat dál?* Častou zkušeností ze skupinek je také to, že jsme si synodní proces představovali jako *jednorázovou událost s okamžitými výsledky* a došli jsme k tomu, že to mělo být pouze nastartování určitého procesu, který se má stát v budoucnu modelem rozhodování a jednání a to na všech úrovních.